

SFIDAT AKTUALE TË TRAJTIMIT TË PACIENTËVE ME KANCER

Ilir Kurtishi

*Drejtor i Klinikës së
Onkologjisë*

*Specialist Onkolog
Klinika e Onkologjisë
SHSKUK*

Klinika e Onkologjisë ka filluar punën në vitin 2010 njëherë si Institut i Onkologjisë, ndërsa nga viti 2011 me organogram të ri të SHSKUK-së si Klinikë. Mjekët e parë të cilët specializuan në lëmin e Onkologjisë në Kosovë në vitin 2010 janë: Dr.Vildana Goga Omega Dr.Dafina Ademi Islami, Dr Ilir Kurtishi dhe Dr Destan Azemi, ndërsa grupi i i dyte i specializanteve ishin Dr Adnan Ramadani, Dr.Naim Bardiqi, Dr.Adelina Ademi Musliu dhe grupi i tretë Dr.Faton Sermahaj, Dr.Arben Bislimi, Dr.Ekrem Hyseni dhe Dr.Ardian Millaku. Në vitin 2011 specializimin e përfundon në Shkup edhe dr Luan Krasniqi. Të gjithë specialistet e Onkologjisë diplomuan para komisionit të udhëhequr nga Profesor Xhavit Bicaj dhe Profesor Agim Sallaku. Vlen të theksohet se Profesor Xhavit Bicaj është nismëtar dhe personi kyç për fillimin e specializimit të Onkologjisë në Kosovë si dhe për ndërtimin e objektit të Onkologjisë. Profesor Bicaj ishte edhe i bartës i lëndës se Onkologjisë në Fakultetin e Mjekësisë.

Vlen të përmendet që Dr.sc. Emine Disha dhe Mr.sc. Sonja Blakaj janë 2 radioterapeutet e para të cilat menjëherë pas luftës së Kosovës në mungesë të aparatit të rrezatimit filluan të punojnë në Shërbimin e Radiologjisë- Ultratingullit të Gjirit në QKUK si specialiste edhe të radiologjisë, dhe si motër kryesore kishin Nazmije Malokun.

Në vitin 2011 punësohen të gjithë specialistet e Onkologjisë dhe merr hov puna në Klinikë ku për herë të parë bëhet rrezatimi i pacienteve me Linac akcelerator për qëllime kurative dhe paliative gjë që shënon edhe funksionalizimin e shërbimit të rrezatimit në Kosovë. Kontribut të madh për funksionalizimin e shërbimit të rrezatimit ka edhe Dr.Sc.Besim Xhafa si ekspert i fizikes mjekësore, i cili bashkë me fizikanët tjerë Prof.Dr.Gazmend Nafezin, Dr.Sc.Sead Kadirin, Mr sc Burim Uka, Fizikant Fejsal Selimi, Dr.Labinot Kastrati dhe së fundmi Mr sc Yllka Kabashi

Ndërsa shërbimi i Kimioterapisë 1 vit më herët (2010) funksionalizohet nga Dr.Mejreme Maloku si interniste-pulmologe e cila bashkë me Dr.Ibrahim Sejdiun - internist, infermieren Sellma Berani dhe një grup infermieresh e mbajnë barrën kryesore për fillimin e punës në shërbimin e Onkologjisë mjekësore.

Nga viti 2011 Klinika e Onkologjisë ka 2 shërbime të ndara, Shërbimin e Onkologjisë Mjekësore ku trajtohen të gjitha format e sëmundjeve malinje tek adultet dhe Shërbimin e Radioterapisë ku trajtohen sëmundjet malinje me rrezatim kurativ dhe paliativ.

Në vitin 2016 Klinikës i bashkëngjiten edhe 4 specialistë të rinj, Dr.Blerim Gjoci dhe Dr.Fatmire

Ademi Ramaxhiku si kemioterapeut, ndërsa në shërbimin e Radioterapisë pranohen si specialistë radioterapeut Dr.Behar Rraci, Dr.Arta Kamberi-Jusufi dhe Dr.Brunilda Profka-Haxhiu si radioterapeute e specializuar ne Tiranë. Pjesë e ekipës së Radioterapisë është edhe doktoresha e mirënjohur Dr.Gazmore Bardhi.

Sot Klinika e Onkologjisë ka 12 specialiste të kimioterapisë, 1 internist, 7 mjek radioterapeut, 6 eksperte të fizikes mjekësore, 2 Fizioterapeut, dhe 1 Psikolog klinik.

Stafi infermieror në shërbimin Onkologjisë mjekësorë numëron 25 persona, me udhëheqëse Drita Berishen ku secili nga ta kryen punë të jashtëzakonshme dhe shume profesionale, në anën tjetër në Shërbimin e Radioterapisë punojnë 10 infermier dhe teknik te radiologjisë me në krye me Dafina Kuklecin të cilët poashtu bëjnë punë të jashtëzakonshme në trajtimin e sëmundjeve malinje.

Në klinikën e Onkologjisë bëhet mjekimi ekipor i sëmundjeve malinje të të gjitha lokalizimeve duke u bazuar në protokollet ndërkombëtare siç janë ESMO, NCCN, Sent Galen e në raste të veçanta duke i adaptuar edhe sipas ilaçeve ekzistuese në listën esenciale.

Klinika e onkologjisë është e vetmja qendër gjithëpërfshirëse e onkologjisë, e cila kryen aktivitete që synojnë zhvillimin e ekuilibruar të të gjitha profesioneve shëndetësore në lidhje me trajtimin e sëmundjeve malinje. Termi gjithëpërfshirës në strukturën e tij nënkupton një veprimtari gjithëpërfshirëse terapeutike dhe diagnostike multidisiplinare.

Në sektorin shëndetësor, puna e Klinikës është e organizuar përmes 3 departamenteve: Departamenti i Onkologjisë Rrezatuese, Departamenti i Onkologjisë Mjekësore, spitali ditor dhe shërbimi 24 orë (hospitor)

Përmes lidhjeve profesionale me të gjitha disiplinat mjekësore, Klinika promovon në mënyrë adekuate cilësinë bazë që dallon onkologjinë nga degët e tjera mjekësore - multidisiplinarinë.

Klinika si qendër shërben për zbatimin e aktiviteteve shëndetësore në nivelin terciar dhe në të ardhmen edhe në fushën e arsimit, trajnimit dhe kërkimit, në bashkëpunim me Ministrinë e Shëndetësisë, në fushën e onkologjisë.

Në të ardhmen si një institucion gjithëpërfshirës, Klinika duhet të drejton dhe koordinon programet e të gjitha aktiviteteve në fushën e sëmundjeve malinje, përkatësisht: parandalimin, zbulimin e hershëm (depistimin), diagnostikimin, trajtimin, kërkimin, edukimin dhe trajnimin.

Misioni i Klinikës Onkologjike është të eliminojë kancerin nga Kosova, përmes programeve të jashtëzakonshme zbulimit dhe mjekimit adekuat, dhe vizioni themelor i Klinikës Onkologjike është të mbetet institucioni kryesor onkologjik në Kosovë dhe të njihet midis qendrave të onkologjisë referuese në Ballkan.

Në fushën profesionale, qëllimi i Klinikës është të përmirësojë më tej qasjen multidisciplinare gjatë gjithë procesit të diagnostikimit dhe trajtimit të pacientëve me sëmundje malinje përmes zhvillimit të barabartë të të gjitha specialiteteve në onkologji dhe lidhjes dhe bashkëpunimit të mëtejshëm me Qendrat kryesore të Onkologjisë rajonale, Evropiane dhe SHBA .

Në fushën e arsimit, qëllimi i Klinikës është të bëhet Institucioni referues për Fakultetin e Mjekësisë dhe Shëndetësisë në Kosovë, dhe në fushën e hulumtimit, qëllimi i Klinikës është të bëhet Institucioni referues në Kosovë dhe rajon në fushën e hulumtimeve

klinike.

Nga Janari 2021, Klinika Onkologjike për herë të parë në Kosovë filloi të zbatojë Brahiterapine për sëmundje malinje të organeve gjenitale të femrës, ndërsa nga Qershori i këtij viti edhe teknikat e avancuara të radioterapisë - IMRT për neoplazitë malinje dhe beninje të të gjitha lokalizimeve sipas të gjitha kriterëve të kërkuara nga teknikat e përparuara të radioterapisë (pajisje shumë të sofistikuar - Përsheptuesi linear dhe stafi i trajnuar) do të përdoren për herë të parë. Në nivelin e Klinikës, një ekip për IMRT (onkolog radioterapeut dhe radiolog) do të formohet dhe i cili do të vendosë indikacione

për trajtimin e pacientëve me IMRT teknikën e radioterapisë.

Nga Maji 2021 në klinike fillon aplikimi i imunoterapisë si pjesë e listës esenciale të barnave për tumoret Pd -L1 pozitiv, edhe atë zakonisht për melanomat, por edhe për disa forma të tumorëve të ndjeshme në imunoterapi. Kjo shënon një hap përpara në mjekimin e sofistikuar të sëmundjeve malinje. Pasurimi i listës esenciale të ilaçeve për sëmundje malinje me 10 barna të reja, duke filluar na citostatiket bazik, terapia e caktuar, terapia biologjike si dhe ilaçet për mjekim të metastazave në kocka bëjnë që mjekimi i pacientëve të jetë edhe më adekuat.

Vlen të përmendet se Klinika e Onkologjisë ka punuar gjatë gjithë kohës së Pandemisë Covid-19, me intensitet të plotë, gjë që ka mundësuar që pacientët me kancer të kenë një trajtim meritues dhe në cikle të rregullta në mënyrë që sëmundja të jetë sa më shumë nën kontroll.

Edhe pse u infektuan gati të gjithë stafi i klinikës me covid-19, trajtimi i të sëmurëve ka vazhduar normalisht, pa u vërejtë mungesat e personelit, me angazhim shtesë të stafit i cili ishte i pa infektuar.

Meqenëse gjatë kësaj kohe ka pasur edhe pacient onkologjik që kanë qenë në trajtim specifik onkologjik e që janë infektuar me virus, gati të gjithë ata e kanë kaluar infeksionin si një grip të zakonshëm ose me probleme të vogla, gjë që ka qenë shumë inkurajuese si për stafin mjekësor po ashtu edhe për vetë pacientët që trajtimi i sëmundjes bazë duhet të vazhdojë.